

รายงาน

เฝ้าระวังทางระบาดวิทยา WESR

ประจำสัปดาห์

Weekly Epidemiological Surveillance Report

สำนักโรคติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health.

ISSN 0859-547X http://epid.moph.go.th/weekly/w_2548/menu_wesr48.html

ปีที่ ๓๖ : ฉบับที่ ๔๙ : ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๘ Volume 36 : Number 49 : December 16, 2005

สัปดาห์ที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
จำนวนจังหวัดที่ส่ง	54	55	66	65	62	66	63	57	62	68	65	58	65	56	59	55	60	63	64	57	66	64	66	63	62	60

สัปดาห์ที่	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
จำนวนจังหวัดที่ส่ง	58	70	63	65	64	64	60	61	70	67	61	63	61	63	65	64	64	71	65	68	64	70	57			

สัปดาห์ที่ 49 ระหว่างวันที่ 4 - 10 ธันวาคม พ.ศ. 2548

จำนวนจังหวัดส่งข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนทันตามกำหนดเวลา

สัปดาห์ที่ 49 ส่งทันเวลา 57 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 75.0

การเตรียมรับอุบัติเหตุขนส่ง ช่วงวันหยุดเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2549

สถานการณ์โรค/ภัยที่สำคัญ

✍ วิเคราะห์โดย นางกาญจณีย์ ดำนาถแก้ว, นางศิริวรรณ สันติเจริญกุล

และ นางพวงทอง อังคะสุวพลา

สำนักโรคติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ kanjanee@health.moph.go.th

ความเป็นมา

สำนักโรคติดต่อ กรมควบคุมโรค ได้วิเคราะห์สถานการณ์การบาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่ง ในช่วงเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2548 (ระหว่างวันที่ 29 ธันวาคม 2547 ถึง วันที่ 4 มกราคม 2548) เพื่อเตรียมรับเทศกาลปีใหม่ 2549 (ระหว่างวันที่ 29 ธันวาคม 2548 ถึง วันที่ 4 มกราคม 2549) รายงานจาก 27 โรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ ซึ่งเป็นโรงพยาบาลประจำจังหวัดและกระจายอยู่ทุกภาคของประเทศ พบจำนวนผู้บาดเจ็บรุนแรง (ผู้บาดเจ็บรุนแรง หมายถึง ผู้บาดเจ็บที่ได้รับการรักษา ณ ห้องฉุกเฉินของโรงพยาบาล แล้วรับไว้สังเกตอาการ/รับไว้รักษาในโรงพยาบาล หรือ ตาย ไม่เกิน 30 วัน หลังเกิดเหตุ) จากทุกสาเหตุ จำนวน 3,863 คน ในจำนวนนี้ตาย 231 คน (ประมาณการ 10,874 คน ตาย 651 คน) อัตราป่วยตาย ร้อยละ 6.0 สาเหตุของการบาดเจ็บรุนแรงและตายสูงสุด คือ อุบัติเหตุการขนส่ง ซึ่งสรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

สารบัญ

◆ การเตรียมรับอุบัติเหตุขนส่ง ช่วงวันหยุดเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2549	853
◆ สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ สัปดาห์ที่ 49 วันที่ 4 - 10 ธันวาคม พ.ศ. 2548	856
◆ ผลการประเมินความพึงพอใจต่อรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ ปี 2547	858
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์ สัปดาห์ที่ 49 วันที่ 4 - 10 ธันวาคม พ.ศ. 2548	862
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา จากบัตรรายงาน 506 ประจำเดือน พฤศจิกายน 2548	869

ผลการวิเคราะห์

ปี พ.ศ. 2548 มีรายงานจาก 27 โรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ มีผู้บาดเจ็บรุนแรงและตายจากอุบัติเหตุการขนส่งสูงสุด จำนวน 2,242 คน ในจำนวนนี้ตาย 168 คน อัตราป่วยตาย ร้อยละ 7.5 (ประมาณการจำนวนผู้บาดเจ็บรุนแรง 6,311 คน ตาย 473 คน) การบาดเจ็บรองลงมาคือ การพลัด ตก หรือหกล้ม ส่วนการตายรองลงมาคือ การถูกทำร้ายโดยวิธีต่าง ๆ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้บาดเจ็บรุนแรงและตาย จำแนกตามสาเหตุการบาดเจ็บ 5 อันดับแรก ในช่วงเทศกาลปีใหม่(ระหว่างวันที่ 29 ธันวาคม 2547 ถึง วันที่ 4 มกราคม 2548) ประเทศไทย พ.ศ. 2548

สาเหตุการบาดเจ็บ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	สาเหตุการตาย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อุบัติเหตุการขนส่ง	2,242	58.0	1. อุบัติเหตุการขนส่ง	168	72.7
2. พลัด ตก หรือ หกล้ม	485	12.5	2. ถูกทำร้ายโดยวิธีต่าง ๆ	19	8.2
3. ถูกทำร้ายโดยวิธีต่าง ๆ	428	11.1	3. พลัด ตก หรือ หกล้ม	18	7.8
4. อุบัติเหตุแรงเชิงกลวัตถุสิ่งของ	378	9.8	4. ทำร้ายตัวเองด้วยวิธีต่าง ๆ	8	3.5
5. ทำร้ายตัวเองด้วยวิธีต่าง ๆ	126	3.3	5. อุบัติเหตุแรงเชิงกลวัตถุสิ่งของ	3	1.3
6. การบาดเจ็บอื่น ๆ	204	5.3	6. การบาดเจ็บอื่น ๆ	15	6.5
รวม	3,863	100.0	รวม	231	100.0

ผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุการขนส่ง พบในเพศชายร้อยละ 78.4 ผู้บาดเจ็บมีอายุตั้งแต่ 1 - 92 ปี อายุเฉลี่ย 26 ปี อายุ 15 - 19 ปีมีสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 20.8 รองลงมาอายุ 20 - 24 ปี ร้อยละ 16.8 ของผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุการขนส่งทั้งหมด และร้อยละ 9.6 ของผู้บาดเจ็บรุนแรงทั้งหมดเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี อาชีพที่ได้รับบาดเจ็บสูงสุดคือ อาชีพผู้ใช้แรงงาน ร้อยละ 40.9 รองลงมาคือ นักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 19.5 ทำสวน ทำนา ทำไร่ ร้อยละ 14.0 และเวลาที่เกิดเหตุสูงสุดเกิดในเวลา คือ เวลา 16.00 - 19.59 น. ร้อยละ 29.7 รองลงมาเวลา 20.00 - 23.59 น. ร้อยละ 22.4 วันเกิดเหตุและตายสูงสุด ในวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2547 และวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2548 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละการบาดเจ็บรุนแรงและตายจากอุบัติเหตุขนส่ง จำแนกตามวันเกิดเหตุ ในช่วงเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2548

วันเกิดเหตุ	จำนวนเจ็บ(คน)	ร้อยละ	จำนวนตาย(คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
วันพุธที่ 29 ธ.ค. 2547	250	11.1	21	12.5	
วันพฤหัสบดีที่ 30 ธ.ค. 2547	367	16.4	33	19.6	
วันศุกร์ที่ 31 ธ.ค. 2547	481	21.5	32	19.1	วันหยุด
วันเสาร์ที่ 1 ม.ค. 2548	479	21.4	34	20.2	วันหยุด
วันอาทิตย์ที่ 2 ม.ค. 2548	308	13.7	21	12.5	วันหยุด
วันจันทร์ที่ 3 ม.ค. 2548	191	8.5	17	10.1	วันหยุด
วันอังคารที่ 4 ม.ค. 2548	166	7.4	10	6.0	
รวม	2,242	100.0	168	100.0	

ผู้บาดเจ็บรุนแรงเป็นผู้ขับขี่สูงสุด ร้อยละ 70.6 รองลงมาเป็นผู้โดยสาร ร้อยละ 24.5 คนเดินเท้าร้อยละ 4.9 พาหนะที่ผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่งขับขี่รถจักรยานยนต์สูงสุด ร้อยละ 91.6 และโดยสารรถจักรยานยนต์สูงสุด ร้อยละ 64.5 รองลงมา รถกระบะหรือรถตู้ ร้อยละ 20.3 กลไกการบาดเจ็บพบว่า เกิดจากการชนสูงสุดร้อยละ 53.5 รองลงมา พาหนะล้ม คั่ว ตก ร้อยละ 44.6 และ ตกจากพาหนะ ร้อยละ 1.8

พฤติกรรมเสี่ยงของผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่ง พบผู้ขับขี่ดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 61.4 ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ ไม่สวมหมวกนิรภัย ร้อยละ 81.3 ผู้โดยสารไม่สวมหมวกนิรภัย ร้อยละ 93.7 ผู้ขับขี่และผู้โดยสารไม่สวมหมวกนิรภัย ร้อยละ 83.8 ผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่ใช้เข็มขัดนิรภัย ร้อยละ 56.5 ผู้โดยสารไม่ใช้เข็มขัดนิรภัย

ร้อยละ 94.4 ผู้ขับขี่และผู้โดยสารไม่ใช้เข็มขัดนิรภัย ร้อยละ 73.2 ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ดัดแปลงแอลกอฮอล์สูงสุด ร้อยละ 63.0 รองลงมารถยนต์นั่งส่วนบุคคล ร้อยละ 59.1 และรถกระบะหรือรถตู้ ร้อยละ 52.8

พฤติกรรมเสี่ยงของผู้บาดเจ็บรุนแรงที่ตายจากอุบัติเหตุขนส่ง พบผู้ขับขี่ดัดแปลงแอลกอฮอล์ตาย ร้อยละ 73.8 และผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ดัดแปลงแอลกอฮอล์ตายสูงสุด ร้อยละ 49.0 รองลงมารถยนต์นั่งส่วนบุคคล ร้อยละ 33.3

การบาดเจ็บที่สมอง (Severe Brain Injury, Coma score ≤ 8) ในช่วงเทศกาลปีใหม่ มีผู้บาดเจ็บรุนแรงจากการใช้รถจักรยานยนต์ทั้งหมด 1,779 คน ในจำนวนนี้บาดเจ็บที่ศีรษะ 700 คน ร้อยละ 39.3 Coma Score ≤ 8 เท่ากับ 184 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3

การนำส่งผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่งมาโรงพยาบาล พบว่า ญาติหรือผู้เห็นเหตุการณ์ นำส่งสูงสุด ร้อยละ 53.3 รองลงมาคือเจ้าหน้าที่มูลนิธิ, กู้ภัย ร้อยละ 32.9 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้บาดเจ็บรุนแรงมาโรงพยาบาลจากจุดเกิดเหตุโดยมีผู้นำส่ง ในช่วงเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2548

ผู้นำส่ง	จำนวน(คน)	ร้อยละ
หน่วยแพทย์ฉุกเฉิน (EMS)	88	11.3
เจ้าหน้าที่มูลนิธิ, กู้ภัย	256	32.9
ตำรวจ	19	2.5
ญาติหรือผู้เห็นเหตุการณ์	415	53.3
รวม	778	100.0

สรุป

1. ในช่วงเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2548 (วันที่ 29 ธันวาคม 2547 ถึงวันที่ 4 มกราคม 2548) มีผู้บาดเจ็บรุนแรงจากทุกสาเหตุ ประมาณการ 10,874 คน ตาย 651 คน และมีผู้บาดเจ็บรุนแรงและตายจากอุบัติเหตุการขนส่งสูงสุดประมาณ 6,311 คน ตาย 473 คน

2. กลุ่มอายุ 15 - 19 ปี มีสัดส่วนการบาดเจ็บสูงสุดร้อยละ 20.8 ผู้ใช้แรงงานได้รับบาดเจ็บสูงสุดร้อยละ 40.9 เกิดเหตุสูงสุด เวลา 16.00 - 19.59 น. วันที่บาดเจ็บและตายสูงสุด ได้แก่ วันศุกร์ที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2547 บาดเจ็บ ร้อยละ 21.5 ตาย ร้อยละ 19.0 และวันเสาร์ที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2548 บาดเจ็บร้อยละ 21.4 ตาย ร้อยละ 20.2

3. ผู้ขับขี่พาหนะดัดแปลงแอลกอฮอล์บาดเจ็บ ร้อยละ 61.4 ตาย ร้อยละ 73.8

4. ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ไม่สวมหมวกนิรภัย ร้อยละ 81.3 ผู้โดยสารไม่สวมหมวกนิรภัย ร้อยละ 93.7

5. ผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่ใช้เข็มขัดนิรภัย ร้อยละ 56.5 ผู้โดยสารไม่ใช้เข็มขัดนิรภัย ร้อยละ 94.4

6. ร้อยละ 39.3 บาดเจ็บที่ศีรษะในผู้บาดเจ็บรุนแรง จากการใช้รถจักรยานยนต์

7. ร้อยละ 53.3 ของผู้บาดเจ็บรุนแรง มาโรงพยาบาลโดยญาติหรือผู้เห็นเหตุการณ์นำส่ง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรเพิ่มความเข้มงวดและต่อเนื่อง ในการตรวจจับผู้ขับขี่พาหนะที่ดัดแปลงแอลกอฮอล์ โดยเริ่มก่อนเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2549 (วันที่ 29 ธันวาคม 2548 ถึง วันที่ 4 มกราคม 2549) อย่างน้อย 1 สัปดาห์ คือตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2548 เป็นต้นไป

2. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ให้ประชาชนได้ตระหนักถึงอันตราย “การเมาแล้วขับ”

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณโรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บ 27 แห่ง ที่เป็นฐานข้อมูลให้สำนักกระบาดวิทยาดังนี้

รพม.นครราชสีมา, รพม.นครศรีธรรมราช, รพศ.ลำปาง, รพศ.ราชบุรี, รพศ.ยะลา, รพศ.สวรรค์ประชารักษ์(นครสวรรค์), รพศ.พระปกเกล้า(จันทบุรี), รพศ.หาดใหญ่(สงขลา), รพศ.เชียงรายประชานุเคราะห์(เชียงราย), รพศ.ระยอง, รพ.เลิดสิน(กรุงเทพฯ), รพ.นพรัตน์ ราชธานี(กรุงเทพฯ), รพศ.ขอนแก่น, รพศ.ชลบุรี, รพศ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศร(ปราจีนบุรี), รพศ.สรรพสิทธิประสงค์(อุบลราชธานี), รพศ.อุดรธานี, รพศ.บุรีรัมย์, รพม.พุทธชินราช(พิษณุโลก), รพศ.สุราษฎร์ธานี, รพศ.ตรัง, รพศ.สระบุรี, รพศ.อุดรดิตถ์, รพศ.สุรินทร์, รพศ.พระนครศรีอยุธยา, รพศ.นครปฐม และรพท.พระนั่งเกล้า(นนทบุรี).